

Ideasta eteenpäin

Useisiin pitkiin ja lyhyisiin koulutusohjelmiin ja kursseihin sisältyy opiskelijan tekemä projekti-, opinnäytetyö tai kehittämishanke. Opiskelijat esittelevät opettajalle tai opiskelijaryhmälle oman ideansa tai aiheen. Useasti jo ideatasolla opiskelija tietää aiheesta enemmän kuin ”huomaa” tietävänsä. Millä tavoin tuo ”hiljainen tieto” saadaan näkyväksi? Entä millä tavoin muut opiskelijat voivat parhaiten auttaa idean jalostamisessa?

TaikoPedassa yhtenä suorituksena oli lopputyö, joka sisällöllisesti liittyi opettamiseen, mutta jonka esitys- ja dokumentointimuoto oli vapaa. Kun osallistujilla oli mielessään idea, pohdimme millä tavoin siitä voidaan yhdessä päästä parhaiten eteenpäin. Teimme harjoituksen, jossa yhdistyi idean jäsentäminen ja eteenpäin vieminen, mutta myös aktiivinen kuuntelu ja kuullun ulkoistaminen. Lähtökohtana on tavoite kuunnella ”rivien välistä” idean omistajan lähtökohtia ja –olettamuksia, pyrkimyksiä ja ajatuksia lopputuloksesta. Tämän lisäksi idean omistaja pääsee peilaamaan, mitä ja miten hänen puheensa tulee jäsenneyksi ja kuulluksi.

Harjoite

Harjoitteen kesto on 1 h 15 min. Tarvitaan puolikkaita fläppipapereita ja tusseja.

Vaihe 1.

Osallistujat ajattelevat oman lopputyönsä aihetta kolmen minuutin ajan ja kirjoittavat siitä itselleen muistiin mielestään tärkeitä asioita.

Instruktio:

Ota esiin kynä ja paperia. Kirjoita paperille muutama asia lopputyöstäsi. Aikaa on kolme minuuttia.

Vaihe 2.

Opiskelijat jaetaan kolmen henkilön ryhmiin mahdollisimman satunnaisesti. Mikäli ryhmässä on opiskelijoita, jotka tekevät yhteistä lopputyötä, he menevät eri ryhmiin.

Instruktio:

Muodostakaa kolmen henkilön ryhmät siten, että saman työn tekijät ovat eri ryhmissä.

Vaihe 3.

Opiskelijat valitsevat ensimmäisen aiheen esittelijä, jonka tehtävänä on mahdollisimman monipuolisesti puhua aiheestaan, ajatella ääneen. Kaksi muuta ovat hiljaa ja tekevät halutessaan muistiinpanoja kuulemastaan. Heidän ei ole tarkoitus kysyä tai kommentoida kuulemaansa laisinkaan. Yhden aiheen esittämiseen ja siitä piirrettävään kuvaan (vaiheet 3 ja 4) on aikaa yhteensä 20 min.

Instruktio:

Valitkaa ensimmäinen aiheen esittelijä, joka

- kuvaa aiheen ja sen perustelut
- siihen liittyviä pohdintoja
- kiinnostavia kysymyksiä
- mahdollisia ongelmia.

Kaksi muuta ovat hiljaa ja tekevät muistiinpanoja kuulemastaan.

Vaihe 4.

Aiheen esittäjä vaikenee ja jää kuuntelemaan, mitä kaksi muuta puhuu. Kuulijat ottavat fläpin ja havainnollistavat siihen kuulemansa. Aiheen omistaja on tässä vaiheessa täysin hiljaa, mutta seuraa työskentelyä. Lopuksi aiheen omistaja saa aiheestaan tehdyn fläpin ja voi täydentää sitä itse. Kaikkien ryhmäläisten aiheet käsitellään vuorotellen

Instruktio:

Aiheen esittäjä vaikenee. Kuuntelijat ottavat fläpin ja

- havainnollistavat siihen yhdessä käsityksensä teemasta/aiheesta kuullun perusteella
- lisäävät paperille ”sensuroimatta” omia ajatuksia ja aiheeseen liittyviä pohdintoja sekä epäselväksi jääneitä asioita ja jatkokysymyksiä
- kirjoittavat mahdollisia neuvoja ja vihjeitä asiasta.

Vaihe 5. (ei välttämätön)

Lopuksi kaikki fläpit sijoitetaan ne siten, millä tavoin niiden aiheet ovat suhteessa toisiinsa. On hyvä miettiä esimerkiksi, keiden aiheet ovat lähekkäin, keiden vastapäätä toisiaan.

Tämä vaihe on ohjaajalle hyvin informatiivinen. On mahdollista saada kokonaiskuva ryhmän hankkeista. Jossain tilanteessa opettajan voi olla tarkoituksenmukaista taltioida muodostunut hankkeiden kokonaisuus esimerkiksi digikameralla.